

РЕШЕНИЕ

№ 518

гр. Варна, 25.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, I СЪСТАВ, в публично заседание на десети април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Светла В. Пенева

Членове: Красимир Т. Василев
Мирела Огн. Кацарска

при участието на секретаря Цветелина Н. Цветанова
като разглежда докладваното от Красимир Т. Василев Въззивно гражданско дело № 20233100500454 по описа за 2023 година

Производството е въззивно и е образувано по въззивна жалба на **Е. Т. В.**, чрез адв.Ф., против Решение № 260419 от 28.10.2022 година, постановено по гр.дело № 1 6 882/2020 година, по описа на ВРС, с което бил отхвърлен изцяло предявения иск с правно основание чл. 34 ЗС от ищцата **Е. Т. В.**, ЕГН *****, с адрес ***, чрез адв. Е. Ф. от АК Варна против ответниците: **К. П. К.** ЕГН *****, с постоянен адрес: ***, **Б. К. К.**, ЕГН *****, с постоянен адрес: ***, **И. К. К.**, ЕГН *****, с постоянен адрес: *** и **Ю. Г. К.**, ЕГН *****, с адрес : *** и ***, с исканията да бъде допусната делба между ищцата и ответниците върху следните недвижими имоти и при квоти:

АПАРТАМЕНТ № 43, находящ се в ***, представляващ самостоятелен обект с идентификатор ***, съгласно КKKP, одобрени със Заповед № РД-18-64/16.05.2008 г. на Изпълнителния директор на АГКК с адрес на имота: *** представляващ обект в сграда 3, разположен в ПИ с идентификатор ***, предназначение на самостоятелния обект: жилище, апартамент, с площ от 58,94 /петдесет и осем цяло и деветдесет и четиристотни / кв. м., ведно с принадлежащото му избено помещение № 43, с

площ от 2,63 /две цяло и шестдесет и три стотни/ кв. м., както и 0,6703 процента идеални части от общите части на сградата, при граници: съседни самостоятелни обекти с идентификатори №, № *** между: Е. Т. В., ЕГН: *****, К. П. К., ЕГН: *****, Б. К. К., ЕГН *****, И. К. К., ЕГН:***** и Ю. Г. К., ЕГН:***** при квоти: за Е. Т. В., ЕГН: ***** - 9/40, за К. П. К., ЕГН: ***** - 9/40, за Б. К. К., ЕГН ***** - 9/40, за И. К. К., ЕГН: ***** - 9/40, Ю. Г. К., ЕГН: ***** - 4/40./ и,

АПАРТАМЕНТ № 74, находящ се в ***, представляващ самостоятелен обект с идентификатор ***, съгласно КKKP, одобрени със Заповед № РД-18 64/16.05.2008 г. на Изпълнителния директор на АГKK, последно изменение 02.07.2019 г., с адрес на имота: ***, представляващ обект в сграда 1, разположен в ПИ с идентификатор ***, предназначение на самостоятелния обект: жилище апартамент, с площ от 89,80 /осемдесет и девет цяло и осемдесет стотни/ кв. м , ведно с принадлежащото му избено помещение № 74, с площ от 6 /шест/, кв. м., както и 1,6613 процента идеални части от общите части на сградата, при граници: съседни самостоятелни обекти с идентификатори №,№ същия етаж имот с ид. №***.17, под обекта имот с ид. №***.15, над обекта имот с ид. №***.21 между Е. Т. В., ЕГН: *****, К. П. К., ЕГН *****, Б. К. К., ЕГН: *****, И. К. К., ЕГН:*****,при квоти: за Е. Т. В., ЕГН: ***** – 1/4, за К. П. К., ЕГН: *****- 1/4, за Б. К. К., ЕГН: ***** – 1/4 и за И. К. К., ЕГН:*****- 1/4./, като неоснователен и недоказан.

В жалбата се излага, че решението е неправилно, незаконосъобразно и противоречи на наличните по делото доказателства.Излага се в жалбата още, че отношенията между семейството на покойния, и него самия не са били добри, и на тази основа е налице позоваване на дело за домашно насилие, инициирано от него.Излага се още, че Съдебно графическата експертиза дава разяснение на множество въпроси и че всички налични доказателства не са били интерпретирани правилно от решаващия съд.Според жалбата здравословното състояние на покойния не му е позволявало на 20 юни 2019 година да състави завещание.По същество искането е атакувания съдебен акт да бъде отменен, а претенциите – уважени.

В срока за отговор адв.А., които представлява Б. К. К. моли решението

да бъде потвърдено. В тази насока е и отговора на адв.Я., като процесуален представител на К. К., И. К. и Ю. К..

В съдебно заседание, въззивницата редовно призована, не се явява, представлява се от адв.Ф., която поддържа въззивната жалба и моли съдът да я уважи.

Въззиваемите страни са редовно призовани, не се явяват, представляват се от адвокатите А. и Я., които молят съда да потвърди решението.

За да се произнесе по спора, като се запозна с материалите по делото и застъпените от страните становища, ВОС намери за установено следното:

Не е спорно между страните, че К. Б. К., ЕГН ***** е починал на дата 23.06.2019 година в град Варна, като за тази цел е бил съставен и Акт за смърт № *** година от Община Варна, район Младост .

По делото е представено и Удостоверение за наследници от което става ясно, че К. К. е наследен, както следва: от К. П. К. – преживяла съпруга, и двама низходящи Б. К. К. - дъщеря и И. К. К. - син .

По делото е представено и саморъчно завещание от **04.06.2019 година** в полза на ищцата.

По делото е приобщено представено от ответниците второ Саморъчно завещание от името на К.К., но от дата **20.06.2019 година**.

От делото е видно също така, че в нотариалната кантора на нотариус К. е било прието саморъчно завещание на К. Б. К., като с нарочен Протокол за приемане на съхранение на саморъчно завещание н.д. № 7 от 6.6.2019 година, рег.№ 7951 зав. регистър 10/06.06.2019 г. , на 06.06.2019 г. нотариус Р.К. е приела предаденото ѝ от В.К. саморъчно завещание в плик, надлежно подписано и датирано от завещателя за съхранение. Съобразно текста на това завещание става ясно, че К. Б. К. : „по добра воля и пълно и в пълно съзнание и без никаква принуда,, завещава на Е. В. / ищцата по делото / „ цялото свое движимо и недвижимо имущество, влогове, които ще останат,, след неговата смърт: „дял от следните имоти :1.Гарсонiera нахoдяща се в *** 2.Едностаен в *** 3.Тристаен апартамент в ***. МПС „Фолксваген – Пасат I OU) ***** 5)МАГАЗИН в ****“.Наследодателя е отразил, че това е последната му воля която желае да се изпълни след смъртта му.

С Протокол за обявяване на саморъчно завещание съхранявано в кантората на нотариус Р. К. рег. № 212 , рег. № 9227/28.06.2019 г., дело № 7/06.06.2019 година, завещателен регистър **12/ 28.06.2019** г. нот.К. е обявила саморъчното завещание по надлежния ред, пред двете молителки – преживялата съпруга на К. и дъщеря му, за което са положени подписи върху протокола /л.281/.С писмено уведомление до АВ СВ , вписано с вх.рег.№ 186 на 28.6.2019 г. нот.К. е уведомила АВ СВ за обявяването на саморъчното завещание носещо дата 04.06.2019 г.

По делото е било приложено още едно Саморъчно завещание – л.346 с дата **20.06.2019 година**. В това завещание е вписана датата на съставяне, град Варна, завещател К. Б. К. и подпис на завещател, като съобразно него К. завещава на Л.И.С. ЕГН *****, дела си от магазин, находящ се в **. Останалото имущество К.К. завещава на семейството си – съпругата К. П. К. ЕГН *****, дъщеря си Б. К. К. ЕГН ***** и сина си И. К. К. ЕГН *****, както следва:

НЕГОВИЯ ДЯЛ от

1.Лек автомобил Фолксваген Пасат с рег.№ * ...,**

2.тристаен апартамент в ** ,

3.Двустаен апартамент в ** ,

4.Гарсонiera в **.

От материалите по делото става ясно, че на 15.10.2019 година е съставен протокол от нотариус Д. от който се изяснява, че лицето Л.И.С. с постоянен адрес в гр.П. е предал на нотариуса саморъчно завещание на К.К., починал на 23.06.2019 година, съхранявано в дома, написано на кариран лист, на една страна на листа, надлежно датирано и подписано, без зачерквания, прибавки и добавки, като пожелал нотариуса да прие същото на отговорно пазене и съхранение в нотариалната кантора и да го обяви. Нот. П.Д. е вписала в протокола че е приела завещанието, завела го под **номер 2578/15.10.2019 г.** от Общия регистър, Акт № 14, т.1 , д. 14 от регистъра на нотариалните завещания , като след прочитане и одобрение на съставения протокол приносителят Л.С. подписал протокола, както и нотариуса. Това завещание е било обявено на с Протокол за обявяване на саморъчно завещание № 2579/15.10.2019 г. на нотариус П.Д. по искане на приносителя Л. С. / л. 344/, а с уведомление вписано в АВ СВ Варна на 15.10.2019 г. / л.343/ нот.П.Д. е уведомила АВ затова, че на 15.10.2019 г. е приела на съхранение саморъчно завещание на покойния К.К. , което завещание е било представено от приносителя Л.С. .

В преписката , водена при нот.П.Д. са приложени идентични титули за собственост с тези съхранявани по преписката по саморъчното завещание на К.К. при нотариус Р.К., поради което не е нужно да бъдат преповтаряни .

На л.338 е приложено заверено за вярност с оригинала копие на Удостоверение за граждански брак, издадено от Градски народен съвет при НРБ, от което е видно, че на 18 октомври 1970 година К. К., в гр.Варна е сключил брак с К. П. П., съставен е бил Акт за брак № 1040, а съпругата е приела да носи след брака фамилното име К. .

Установява се от л. 341 – ви,че преживялата съпруга на покойния К.К. е декларирила на 23.10.2019 г. пред нотариус П.Д., че имената на покойния й съпруг К. Б. К. и имената К. Б. К., с които е записан в официални и частни документи за собственост на недвижими имоти са имена на едно и също лице – на покойния й съпруг, като декларацията е подписана под страх от наказателна отговорност по чл.313 НК, с нот. заверка на подпис, № 2667 /23.10.2019 г. на нот.П.Д..

Изяснява се по делото,от приложеното на листи от 339 до 340 вкл. заверено за вярност с оригинала копие на декларация , с нот.заверка на подпис с рег.№ 2666 / 23.10.2019 г. също на нот.П.Д., че К. К., е декларираща пред нотариус П. Д., че след смъртта на покойния ѝ съпруг, съгласно саморъчното завещание за което е образувано нот. дело № 14/2019 , т.1 , акт 14 от регистъра на нотариалните завещания и записано в общия регистър под номер 2578/15.10.2019 г. , и е уведомена СВ Варна на 15.10.2019 г., вх. № 358/15.10.2019 г., след смъртта на К. К., съгласно горецитираното завещание , същият е оставил в наследство на К. П. К., Б. К. К. , И. К. К. и Л.И.С. следното недвижимо и движимо имущество :

1.На К. К. – преживялата съпруга , на Б. К. – дъщеря на К. и К.К.и и на И. К. – син на К. и К.К.и при равни части следното :

- само една втора идеална част от САМОСТОЯТЕЛЕН ОБЕКТ с ид.№ *** ведно с избеното помещение и съответния процент ид.ч.от ОЧС – представляващ апартамент № 74 , с адм.адрес *** ;

- само една втора идеална част от САМОСТОЯТЕЛЕН ОБЕКТ с ид. № ***. ведно с избеното помещение и съответните ид.ч. от ОЧС –представляващ апартамент № 96 в ***

-само 9/20 идеални части от САМОСТОЯТЕЛЕН ОБЕКТ с ид.№ *** – представляващ апартамент № 43 , ведно с избеното помещение и ид.ч. от ОЧС, с адм. адрес ***

-само ½ ид.ч. от л.а. Фолксваген пасат с рег. № *** ,

2.На Л.И.С. – само 1/6 ид.ч. от недвижимия имот магазин, находящ се *** с площ 15,36 кв.м. , ведно със съответното ид.ч. от ОЧС.

Установено е, че с писмена молба по надлежния ред нот.П.Д. е отправила искане и в АВ СВ Варна е вписано с вх. рег.№ 28088 / 24.10.2019 г. саморъчното завещание на покойния К.К. в полза на преживялата му съпруга, двете му деца и трето на спора лице Л. С. с предмет описаните и по – горе в декларацията на К. К. идеални части от недвижими имоти и л.а.

Както правилно е посочил и ВРС по делото са налице две завещателни разпореждания - първото носи дата 04.06.2019 година, а второто 20.06.2019 година.Съгласно завещателното разпореждане от 04.06.2019 година К. завещава в полза на ищцата по делото Е. И. дялове – идеални части от четири недвижими имота и ид.ч. от лек автомобил, а съгласно последващото по време завещание, той завещава на трето на спора лице една втора ид.ч. от Магазин находящ се в *** , а в полза на семейството си – преживялата съпруга и двете деца – идеалните си части от три недвижими имота и ид.ч. от л.а.

От изготвената по делото Съдебно графическа експертиза се установява, че както саморъчното завещание от дата **04.06.2019 година**, така и от дата **20.06.2019 година**, са написани и подписани от К. Б. К. .

В разпита си пред съда вещото лице Ц.Ц. изрично сочи, че не е открил никаква поправка в завещанието от 20.06.2019 година, която да промени атрибутите на завещанието; експерта сочи, че и в двете завещания няма никаква поправка. Експерта е посочил още, че при едното завещание не е бил

в добро здравословно състояние, като завещанието написано в полза на съпругата е с почерк с нарушена степен на координация. Тази нарушена степен на координация вещото лице сочи, че е сравнима с изписаното завещание в полза на ищцата и в никакъв случай не била сравнима с изписаното завещание в полза на съпругата на наследодателя . В.л.Ц. излага, че няма никакви признаци, които да сочат нарушение на общите признаци, на химикална паста, всичко изглеждало да е изписано едновременно. Според в.л. Ц. здравословното състояние на завещателя е външен фактор, който е повлиял категорично на начина писане на завещанието и това се виждало при завещанието от 04.06.2019 година , но при другото завещание нямало никакво влияние на външни фактори.

От Съдебно медицинската експертиза става ясно, че действително К. К., преди да почине не е бил в добро здравословно състояние. На база представените по делото и приобщени медицински документи, вещото лице д-р Д. заключава, че във времето от 27.05.2019г. до 20.06.2019 г. е установено злокачествено заболяване на черния дроб – първичен рак на черен дроб, с налични усложнения, а именно желязо дефицитна анемия. Тогава покойния е бил с обща отпадналост, редукция на телло, загуба на апетит, а видно от удостоверение за наследници К.К. - починал на 23.06.2019 година. В.л. сочи още, че това злокачествено заболяване на черния дроб се е развило за кратък период от време, като при такова заболяване несъмнено били налице отпадналост, интоксикация на организма от туморното образуване, налице били прояви на хепатален /чернодробен/ синдром, характеризиращи се със силно намалена работоспособност, нарушения в говора, наблюдавал се тремор на крайниците, отоци по подбедриците, пожълтяване на очната лигавица и кожата . В този смисъл, според д-р Д., реално е възможно интоксикационният синдром да доведе до нарушения в почерка . Експерта е коментирал и данните за подобряване на състоянието му, които се свързват с анемията основно, защото за преодоляване на ниския хемоглобин е било извършено кръвопреливане, което от своя страна довело до вдигане на стойностите на хемоглобина.

При тези данни, ВРС е достигнал до извода на неоснователност на заявената искова претенция.

Виждането на настоящата инстанция е следното:

Саморъчно завещание е строго формален акт и за действителността му е необходимо да са спазени всички реквизити по чл. 25 от ЗН, т. е. трябва да е написано изцяло ръкописно от завещателя, да съдържа означение на датата, когато е съставено и да е подписано от него, като подписът следва да бъде поставен след завещателните разпореждания. Тежестта за доказване автентичността на документа пада върху страната, която го е представила, по правилото на чл. 154, ал. 3 пр. 2 от ГПК. Видно от двете саморъчни завещания същите са изпълнени в ръкописен текст, съдържат дата и подпис, поставен под завещателните разпореждания. Чрез приетата по делото

Графологична експертиза, страните са установили автентичността на подписа на завещателя. Съдът кредитира експертното заключение предвид специалните знания на вещото лице и обосноваването от него категорични изводи. Предвид това, съдът приема за доказано, че завещанията са подписани от лицето, визирано като негов автор. В конкретния случай обаче съдът и страните са изправени пред две завещателни разпореждания – едното с дата от **04.06.20219 година**, а другото с дата **20.06.2019 година**.

Съгласно чл. 38 от ЗН завещанието може да бъде отменено изрично с ново завещание или с нотариален акт, в който завещателят изрично заявява, че отменя изцяло или отчасти предишните си разпореждания. Т. е. последващата воля на завещателя трябва да е несъвместима с тази, изразена в първото по време завещание. Тогава, дори последващото завещание да не произведе действие, предходното се счита отменено (Решение № 172 от 1958 г. по гр. д. № 7739/57 г., IV г. о.). В случая е налице последваща воля на наследодателя, която е несъвместима с тази, изразена в саморъчното завещание от 04.06.2019 година. Това е така, т.к. в първото си завещание покойникът се е разпоредил със своите движими и недвижими вещи в полза на ищцата, докато е в противен смисъл – той завещава своята собственост на трето за спора лице и на своите наследници по закон. Обявяването на саморъчно завещание не е част от фактическия състав, пораждащ правните му последици, то има оповестителен характер и неизпълнението на разпоредбата на чл. 27 от ЗН не води до нищожност на завещанието (Решение № 254 от 31. V. 1996 г. по гр. д. № 935/95 г., I г. о.).

Завещанието представлява едностранен формален акт, с който едно лице се разпорежда със своето имущество за след смъртта си. Поради това, че завещанието не поражда действие в момента на съставянето му, а при откриване на наследството, законът дава свобода на завещателя при промяна на волята, да отмени съставеното завещание и да остави имуществото си на наследниците по закон, или да се разпорежи с ново завещание. Съобразно константната практика на ВКС на Р България отмяната на завещанието може да стане изрично, мълчаливо или чрез преработване на вещта, а специално за частното завещателно разпореждане - при отчуждаване на вещта /чл. 38 - чл. 41 ЗН/. Изричната отмяна на завещанието е регламентирана в чл. 38 ЗН като е предвидено, че тя следва да се извърши с ново завещание или с

нотариален акт, в който завещателят изрично заявява, че отменя изцяло или отчасти предишните си разпореждания. Новото завещание, с което се отменя предходното, трябва също да отговаря на предвидената в [чл. 25 ЗН](#) форма - да е написано изцяло ръкописно от завещателя, да е означена датата, на която е съставено и да е подписано след завещателните разпореждания. Не е елемент от формата по [чл. 25 ЗН](#) озаглавяването на текста като завещание, както и употребата на израза "отменям", **достатъчно е от съдържанието му да може да се установи несъмнено и безусловно такава завещателна воля, както и да е ясно кои предходни завещания се отменят /ако са повече от едно/.** Изричната отмяна на завещанието може да бъде направена със самостоятелен акт или да бъде включена в акта, с който се прави ново завещание и би била валидна, ако е спазено изискването за форма по [чл. 25 ЗН](#) - новият завещателен акт да е написан саморъчно, да има означена дата и да е подписан. Ако в новото завещание не се упоменава изрично, че се отменя предходно завещание, следва да се приеме, че е **налице мълчалива отмяна по смисъла на чл. 39 ЗН, ако новите завещателни разпореждания са несъвместими с направени преди това.** Когато в един писмен акт се изразява воля за отмяна на предходно завещание и същевременно се прави ново завещателно разпореждане, валидността на всяко от тях следва да бъде преценявана отделно, така както ако биха били направени с два самостоятелни завещателни акта. Не са налице основания за приемане извод за неговата нищожност на основание чл. 42 б. "Б" вр. [чл. 25, ал. 1 ЗН](#), както и доказателства, установяващи липса на завещателска дееспособност на покойния К. към момента на съставянето му, изключваща възможността валидно да се разпорежда с имуществото си. Завещанието от 20.06.2019 година е било валидно извършено и е породило съответни правни последици при откриване на наследството. Въз основа на експертните заключения, съдът е направил извод, че саморъчното завещание от 20.06.2019 година във всичките си части е изписано от завещателя. В тази връзка са обсъдени непротиворечивите експертни заключения, приети и неоспорени във ВРС, установяващи, че завещанието е автентично, написано и подписано от К.. Прието е, че не е налице липса на завещателска дееспособност, която да обоснове извод за неговата

нищожност.Изводът на решаващия съд е за липса на категорични данни и доказателства, установяващи че завещателя не е можел да ръководи действията си и не е съзнавал значението на постъпките си, респ. че не е притежавала годността да се разпорежда с имуществото си за след смъртта си. При това положение съвсем резонно съдът е възприел саморъчното завещание с дата 20.06.2019 година за последно, и по мълчалив начин отменящо първоначално изготвеното от 04.06.2019 година.При това положение, доколкото ищцата основават правата си на него, то тя не притежава квоти в съсобствеността и на двата имота, чиято делба иска.Точно в тази насока е и Решение № 62 от 5.03.2004 г. на ВКС по гр. д. № 663/2003 г., I г. о.; Решение № 229 от 2.10.2012 г. на ВКС по гр. д. № 279/2012 г., II г. о., ГК, докладчик съдията К.М.;

Не се споделят изразените във въззивната жалба доводи, според които влошените отношения между съпругата и децата на покойния не са предпоставяли наличието на второ завещателно разпореждане.По този въпрос съдът приема, че макар да са налице данни за действително влошени отношения между преживялата съпруга на К., то завещателното разпореждане от 20.06.2019 година е валидно, отговарящо на изискванията на закона и по мълчалив начин отменя първоначалното от 04.06.2019 година.И двете експертни заключения – Съдебно медицинско и Графологическо недвусмислено указват, както медицинското състояние на покойния, което му е позволявало да формира последна воля, така и факта, че второто завещателно разпореждане е изписано и подписано от него.Обстоятелството, сочено от графологическия експерт досежно координацията на почерка на К. не е основание да се приеме, че е налице нарушение на закона или дееспособността.Няма данни също второто завещателно разпореждане да е написано на по ранен етап, с различна химикална паста или по друг, неприемлив от законова страна, начин.Завещателното разпореждане от 20.06.2019 година не противоречи на нито една от хипотезите, предвидени в разпоредбите на чл.42 и / или 43 от ЗН.

При тези данни, съдът приема, че атакуваното решение се явява правилно и следва да бъде потвърдено.В полза на въззиваемите следва да се присъдят сторените разноски, както следва: За Б. К. К. – сумата от 2 000 лева, а за К. К. и И. К. – сумата от 2 500 лева.

С оглед изложеното, ВОС,

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 260419 от 28.10.2022 година, постановено по гр.дело № 16 882/2020 година, по описа на ВРС, четиридесет

и втори състав.

ОСЪЖДА Е. Т. В., ЕГН ***** да заплати в полза на Б. К. К., ЕГН ***** сумата от 2 000 / две хиляди/ лева, представляващи сторени съдебно – деловодни разноси – адвокатски хонорар пред ВОС.

ОСЪЖДА Е. Т. В., ЕГН ***** да заплати в полза на К. П. К., ЕГН ***** и И. К. К., ЕГН ***** сумата от 2 500 /две хиляди и петстотин/ лева, представляващи сторени съдебно – деловодни разноси – адвокатски хонорар пред ВОС.

Решението подлежи на касационно обжалване пред състав на Върховен Касационен Съд на Р България, в едномесечен срок от съобщаването на страните, при условията на чл.280 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____